

Dubnový výlet 24

(Panenské Břežany, Dolínek, Odolená Voda, Kopeč)

Panenské Břežany Horní zámek

Zámek byl postaven v první polovině 18. století v barokním slohu. Sloužil jako rezidence abatyší benediktinského kláštera sv. Jiří na Pražském hradě. Po zrušení řádu se zámek stal součástí soukromého majetku Augusta Ledebour-Wichelna. Později několikrát změnil majitele až jej od roku 1938 využíval K. H. Frank. Po skončení 2. světové války sloužil jako domov pro seniory.

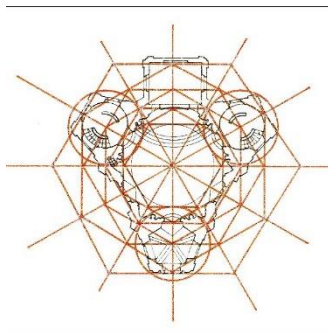
V posledních letech prošlo sídlo rekonstrukcí s cílem vybudovat Památník národního odboje. Moderní interaktivní expozice „Zločin a trest“ připomíná nacistickou okupaci českých zemí. Velká pozornost je věnována operaci Anthropoid a následným represím.

Vstupné 50 Kč.

Panenské Břežany Kaple sv. Anny

Kapli v Panenských Břežanech nechala vybudovat počátkem 18. století abatyše svatojiřského kláštera

Františka Helena Pieroni de Galliano souběžně s přestavbou zámku. Návrh kaple svěřila mladému nadanému umělci Janu Blažejí Santinimu-Aichelovi. Základní tvar kaple je trojúhelníkový. Náročná stavba je postavena na kompozici exteriéru a komplikovaného vnitřního prostoru, jehož ústředním estetickým tématem je světlo, pronikající okny v lucerně kopule. Kromě dodatečné přístavby sakristie v roce 1738 nebyla kaple přestavována, zachovává tak plně původní myšlenku Santiniho projektu.

V kapli se nacházejí tři oltáře. Barokní hlavní oltář sv. Anny z dílny Matěje V. Jäckela s obrazem svaté Anny s Pannou Marií a malým Ježíšem. Po stranách stojí sochy českých patronů, svatého Václava a svatého Víta. Barokní je i

kazatelna s drobnou sochou svatého Jiří. Dva boční oltáře z roku 1891 jsou dílem Josefa Mathausera.

Vstupné 50 Kč.

Dolínek – mohyly

Mohyly v lese mezi Dolínkem a Panenskými Břežany, přesněji na západním okraji lesa, v těsném blízkosti silnice do Panenských Břežan, byly prozkoumány pracovníky Národního muzea ve 20. letech 20. století. Patří k nejstarším mohylám v Čechách. Nálezy v nich pocházejí ze starší doby bronzové – z doby kultury únětické.

Dolínek – Vítězslav Hálek

Ve vsi Dolínek stojí rodný dům našeho významného básníka, prozaika a žurnalisty. V domě se nachází expozice představující soubor dokumentů a obrazových materiálů seznamujících s básnickým životem a dílem. Na čelním štítu domu je pamětní deska.

Nedaleko domu je kamenný pomník s litinovým reliéfem básníka a litinovou lyrou na vrcholu. Vytvořil jej Fr. Vobořil a byl odhalen roku 1885.

Odolena Voda

Město se nachází v nadmořské výšce 252 metrů. Na území žije kolem 5500 obyvatel.

První písemná zpráva pochází z roku 1352. V polovině 16. stol. byla na okraji návsi postavena renesanční čtvrť. Školní vyučování zde začalo r. 1683. Na místě kostelíka, který je poprvé zmiňován roku 1352, a který byl zasvěcen sv. Janu Křtiteli, postavili na návrší nad obcí v letech 1733–1737 pražští jezuité barokní kostel sv. Klimenta podle plánů K. I. Dientzenhofera.

Autory jeho vnitřní výzdoby byli jezuitští umělci. (V r. 1863 byl kostel zasažen požárem.) R. 1844 byl na místě hospodářského statku vybudován pivovar. V roce 1768 zde jezuité vybudovali barokní trojkřídový zámek s kaplí. Po zrušení řádu v roce 1773

připadl majetek státu a začal postupně chátrat. V r. 1922 zde začala fungovat první státní autobusová linka. V r. 1925 byla obec elektrifikována. V r. 1941 zde byla postavena měšťanská škola. V r. 1953 začala historie zdejší továrny na výrobu letadel. V r. 1956 začala výstavba horního sídliště. V současné době je obec také známá prvoligovým volejbalovým mužstvem.

Znak Odolené Vody: modrá barva štítu asociuje vodu, hojně se vyskytující v okolí. Historická Odolena Voda je tu zastoupena zlatým kotvicovým křížem, atributem svatého Klimenta, jemuž je zasvěcen místní barokní kostel. Stříbrné křídlo, uznávaný atribut letectví, odkazuje na současnou tvář Odoleny Vody, spojenou s leteckým průmyslem a s více jak padesátiletou existencí továrny Aero.

PR Kopeč

byla vyhlášena roku 1946. Je jedním z nejstarších chráněných území ve Středních Čechách. Je tvořena dvěma malými kopci a protáhlými hřebínky sopečného, třetihorního původu (Kopeč, Homolka, Kozi hřbety). V r. 2006 byla rozšířena, v současné době má rozlohu 9,1 ha. Důvodem ochrany je výskyt společenstev teplomilných trávníků a skalních výchozů se vzácnými a ohroženými druhy rostlin: ostřice nízké, kostřavy walliská, hlaváčka jarního, černýše rolního, divizny brunátné, řimbaby chocholičnaté, tužebníka obecného, bělozářky liliovité, koniklece lučního, pryskyřníku ilyrského a dalších.

kpi 21.3.24

Dodatek:

Kryštof Dientzenhofer: 1655 – 1722

baroko

J. B. Santini-Aichel: 1677 – 1723

gotika - renesance - baroko

K. I. Dientzenhofer: 1689 – 1751

baroko